

Dosarul nr. 2ra-1663/22
2-20026311-01-2ra-23112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Lupașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

22 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iulian Pojoga împotriva Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor, Inspectoratului General al Poliției cu privire la restituirea amenzii și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 06 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Iulian Pojoga, reprezentat de avocatul Constantin Lazari și apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției și a fost menținută hotărârea din 12 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 24 februarie 2020, Iulian Pojoga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor, Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției cu privire la restituirea amenzii și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, procesul-verbal cu privire la contravenție Seria nr. 3684114321023101 din 24 iulie 2019, întocmit în privința lui Iulian Pojoga, în baza art. 236 alin. (3) din Codul contravențional, de agentul constator Valentina Manole, a fost contestat în instanța de judecată.

La 03 decembrie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a emis hotărârea, prin care s-a anulat Decizia de sancționare aplicată pe semnele contravenției prevăzute de art. 236 alin. (3) din Codul contravențional, în baza procesului-verbal cu privire la

contravenție nr. 3684114321023101 din 24 iulie 2019, cu încetarea procesului contravențional, din motivul prevăzut de art. 441 alin. (1) lit.a) din Codul contravențional, nu există faptul contravenției. Conform art. 441 alin. (2) din Codul contravențional, încetarea procesului contravențional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul.

A indicat că, hotărârea sus menționată a devenit irevocabilă la 29 ianuarie 2020.

A notat că, amendă aplicată fost achitată, în termen de 72 ore în sumă de 750 de lei, prin intermediul Î.S. „Poșta Moldovei”, oficiul poștal 2021 Chișinău, ce se confirmă prin bonul de plată din 26 iulie 2019, nr. 149962634.

A relevat că, instanța de judecată a examinat contestația asupra procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. 3684114321023101 în trei ședințe de judecată, cu participarea avocatului Constantin Lazari și a contravenientului Iulian Pojoga, iar pentru serviciile avocatului Constantin Lazari și participarea acestuia la cele trei ședințe de judecată a achitat suma de 2 000 de lei, conform bonului de plată seria PL nr. 258679 din 02 decembrie 2019.

În drept, și-a întemeiat acțiunea pe prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești și art. 383 alin. (2) din Codul contravențional.

La 30 iulie 2020, Iulian Pojoga, reprezentat de avocatul Constantin Lazari a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat înlocuirea Inspectoratului Național de Patrulare prin organul ierarhic superior - Inspectoratul General al Poliției (persoana juridică) din cadrul căreia face parte Inspectoratul Național de Securitate Publică, succesorul de drept al Inspectoratului Național de Patrulare, obligarea Ministerului Finanțelor să-i restituie lui Iulian Pojoga suma de 750 de lei, de la Bugetul de stat al Republicii Moldova - amenda contravențională, achitată la 26 iulie 2019, încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul reclamantului suma de 2 000 de lei, cu titlu de cheltuieli suportate în procesul de examinare a contestației în dosarul nr. 5r-2405/2019, examinat de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, și cheltuielile de asistență juridică acordate în prezenta cauză civilă, conform documentelor confirmative prezentate.

În susținerea cererii concretizate a notat că, din considerentul că amenda achitată de către reclamant, în sumă de 750 de lei s-a efectuat la Bugetul de stat, anume Ministerul Finanțelor și este instituția publică responsabilă care urmează să decidă, benevol, restituirea amenzii în sumă de 750 de lei or, urmează a fi obligată, prin intermediul instanței de judecată.

Astfel, a considerat reclamantul că, anume Ministerul Finanțelor este persoana juridică responsabilă în fața instanțelor de judecată, care reprezintă interesele statului, cu privire la restituirea sumelor amenzilor percepute incorect și ilegal, de la cetățeni, la Bugetul de stat.

Prin hotărârea din 12 noiembrie 2021, corectată prin încheierea din 08 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea și s-a încasat

de la Inspectoratul General al Poliției în beneficiul lui Iulian Pojoga suma de 3 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

La data de 15 noiembrie 2021, Inspectoratul General al Poliției a declarat apel împotriva hotărârii din 12 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

La data de 23 noiembrie 2021, Iulian Pojoga a declarat apel împotriva hotărârii din 12 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii în partea respingerii acțiunii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică pentru instanța de apel, în sumă de 1 000 de lei.

Prin decizia din 06 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Iulian Pojoga, reprezentat de avocatul Constantin Lazari și apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției și a fost menținută hotărârea din 12 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut că prima instanță, just a conchis că, prejudiciul pretins de către Iulian Pojoga urmează a fi recuperat de către organele care au aplicat ilicit amenda contravențională, or, amenda achitată se restituie de la instituția care a încasat-o. Subsecvent, cerința lui Iulian Pojoga privind obligarea Ministerului Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției, de a-i restitui suma de 750 de lei achitată cu titlu de amendă conform chitanței de plată nr.149962634 din 26 iulie 2019 și a bonului fiscal, este una neîntemeiată, și prima instanță corect a respins-o.

Totodată, instanța de apel a menționat că art. 384 alin. (2) lit. u), (3¹) din Codul contravențional, stabilește că, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

Cât privește solicitarea lui Iulian Pojoga de compensare a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1 000 de lei, suportate în cadrul examinării cauzei în prima instanță, instanța de apel a relevat că, în conformitate cu art. 96 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea, care a pierdut procesul să compenseze părții, care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Instanța de apel a considerat că, în speță, suma de 1 000 de lei, dispusă spre încasare de către prima instanță pentru compensarea cheltuielilor de asistență juridică, este una reală și rezonabilă.

La data de 02 noiembrie 2022, Inspectoratul General al Poliției, a declarat recurs împotriva deciziei din 06 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea

recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată și neargumentată, nefiind constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

A susținut că Iulian Pojoga nu a demonstrat cumularea condițiilor generale necesare pentru antrenarea răspunderii Inspectoratului General al Poliției în prezența speței, ceea ce exclude răspunderea acestuia și necesitatea reparării presupusului prejudiciului, care survine doar drept consecință directă a faptei ilicite comisă de autorul acesteia. Or, în fiecare caz, în care se pretinde încasarea despăgubirilor materiale și morale cauzate prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, urmează să existe și să fie întrunite cumulativ atât circumstanțele prevăzute de articolul 6 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, dreptul la repararea prejudiciului, cât și la art. 3 al Legii menționate, cazurile de reparare a prejudiciului material și moral. Astfel, a considerat că, solicitarea încasării prejudiciului material, ce constituie cheltuielile de asistență juridică este neîntemeiată și nejustificată, întrucât nu este stabilită legătura causală între bonurile de plată anexate și circumstanțele cauzei.

În același context de idei a indicat că sumele solicitate de către Iulian Pojoga și admise de către instanța de fond cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cauza contravențională sunt neîntemeiate și nejustificate, în condițiile în care, nu au fost prezentate probe veridice, admisibile, pertinente și concludente care să confirme faptul vătămării drepturilor personale nepatrimoniale privind integritatea morală, prezumție valabilă până la proba contrarie.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 06 iulie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată prin intermediul poștei electronice în adresa recurentului Inspectoratul General al Poliției la data de 13 septembrie 2022 (f.d. 199).

Astfel, recursul, declarat la 02 noiembrie 2022, este în termen.

La 23 noiembrie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților Iulian Pojoga și reprezentantului său, avocatul Constantin Lazari, Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 212).

Prin referința depusă la 02 decembrie 2022, Iulian Pojoga, reprezentat de avocatul Constantin Lazari, a solicitat respingerea recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției.

Prin referința depusă la 28 decembrie 2022, Iulian Pojoga, reprezentat de avocatul Ileana Popescu, a solicitat respingerea recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedeolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic